

Stupidní nápady

ŠTĚPÁN POSPÍŠIL

„Prosím tě, to dneska už dávno neplatí, vždyť já neznám nikoho, kdo by s někým chodil a nebydlel by s ním!“ usmívá se brácha a podává mi ruku, abych vylezl na skalní výstupek. Většinou je to super mít staršího brácha, který mi ochotně pomůže a navíc i dost věci vysvětlí, protože má věci promyšlenější než já. Jenže teď úplně nevím, jestli si trochu nenakecává, že bydlet s jeho novou přítelkyní je v pohodě. Nezdá se mi, že to, co v desateru byl hřích po staletí, přestalo být hříchem jen proto, že to dnes dělá každý.

„Koukej na ten strom, tam by mohli vylézt jak po žebříku, dáme tam šifru, ne?“ vytrhne mě brácha z pochybnosti a nadšeně běží k dokonalému stromu. Celé sobotní dopoledne spolu připravujeme pro malé ministry pokladovou hru a fakt nás to baví. Těšíme se, jak klukům budou zářit oči nadšením a prožijou dobrodružství, jaké jen tak nezažijou. Vymysleli jsme totiž skvělou trasu ve skalách, kde se budou sice muset trochu překonat a něco vydržet, ale určitě to

budou čubrnět, jak nám to pálí!“ A pak už jen se zděšením pozorujeme, jak se naši báječní ministranti svorně otáčejí a odchází ze skal...

„To jsou mimoni, oni se na naše instrukce normálně vykašlali a jdou si svojí cestou!“ je z výsledku naši skvělé pokladovky zdrcen brácha. „Ale vždyť dojdou úplně jinam, než dojit mají!“ Dochází mi, že celé dopoledne bylo naprosto zbytečné a místo jásání nad pokladem v super jeskyni se budeme určitě hádat na náměstí, že naše příkazy byly moc těžké a že to bylo pro ně hodně náročné...

„Ty jejich stupidní nápady! Kdyby nám věřili a nechtěli by si to dělat po svém, mohli by být šťastní bez sebe a teď budou akorát zpruzelí!“ rozčiluje se brácha při vykopávání zbytečně zakopaných lístků do bazénu.

A v tu chvíli mi docvaklo, jak je asi Bohu, který pro nás připravil dobrodružnou životní cestu s pokladem na konci. Ale my nevěříme, že jeho instrukce vedou k nádhernému cíli. Jsou sice náročnější a jít životem podle nich stojí dost překonávání. Ale když člověk nežije podle svých stupidních nápadů a jde poslušně krok za krokem k cíli, pak ten poklad fakt stojí za to. Budu se za brácha i za sebe víc modlit, aby nám to docvaklo v tom našem životním putování, a místo u nádherného pokladu jsme díky svým stupidním nápadům neskončili trapně někde úplně jinde jako ti naši chytrolní před zavřenou cukrárnou na náměstí.

Foto: soupstock, Pixel-Shot - Adobe stock

Být, či nebýt GENTLEMAN?

Je gentlemanství přežitek? Rodiče mi říkají, že mám holce podržet dveře, uvolnit místo... Platí to ještě dnes, nebo je to už přežitek z pravěku?

Mirek, 13 let

Mirku, líbí se mi, že nad gentlemanstvím přemýšlíš, už to myslím vypovídá něco málo o tom, že to do pravěku nepatří. Uvažuji, jestli v pravěku něco jako podržení dveří a uvolnění místa řešili. Vybavil se mi totiž ten kreslený komiks, jak pravěký muž majzne pravěkou ženu palicí po hlavě a pak si ji za vlasy odtáhne domů. Možná tě napadne, kam tím mířím. Jestli totiž není neandrtálec spíše ten, kdo se jako gentleman nechová. Já si myslím, že správný kluk, který by měl do dnešní společnosti patřit, bere jako samozřejmost, že se necpe do tramvaje jako první, ale nechá nastoupit druhé, že přenechá místo k sezení ženám nebo starším (klidně i mužům), že kóuka kolem sebe, aby nikomu nezaclánel a nevstupoval do cesty.

Ono to gentlemanství nemusí vůbec souviset jen s přístupem mužů k ženám.

Řekla bych, že jde o společenské chování ke všem lidem. Když jsme s mým manželem začali spolu chodit, moc se mi líbilo, jak vystupoval navenek vůči okolí. Když jsme vstupovali někam dovnitř, podržel dveře nejen mně, ale i lidem, kteří šli společně s námi nebo vycházeli ven. Když jsme šli po užším chodníku, pustil na chvíli mou ruku a zařadil se za mě, aby lidé naproti nám mohli pohodlně projít. Vnímala jsem to, jako že není svět jen pro nás dva, ale jsou v něm i další lidé. A musím přiznat, že to byl jeden z významných plusových bodů, který jsem mu tehdy připsala.

Vlastně můžeš sám s gentlemanstvím zkusit udělat praktický pokus a pozorovat, jak na tebe lidé reagují, když vystupuješ ohleduplně, dáváš přednost, třeba se i usmíváš a díváš se do očí. A jak se na tebe budou tvářit, když je budeš ignorovat, cpát se

všude první a nehledět, kde kdo stojí a prochází. Možná už i ten popis dvou způsobů chování vyvolá určitou představu...

V rámci zkoumání gentlemanství se můžeš ještě podívat na toto téma z druhé strany a zamyslet se, jaké chování je příjemné tobě od druhých. Určitě si vybavíš i konkrétní situace mezi spolužáky, kamarády nebo doma v rodině. Zažil jsi ignoraci, ohleduplnost, zájem, odstrkování, přenechání místa? Co ti bylo příjemné? A se kterými z těch lidí ses cítil lépe? To, jak se k sobě chováme, totiž nakonec určuje atmosféru doma, ve třídě i v celé společnosti. A to, jakou atmosféru svým chováním vytváříme, je na zodpovědnosti každého z nás.

Mirku, můj názor je, že gentlemanství je příjemný, oslovující způsob chování, kterého si všimnu a chci jej zažít s jakýmkoliv člověkem, ať je to muž či žena, starší nebo mladší. Přeji ti, ať získáš podobnou zkušenost, totiž že být gentleman stojí za to.

ANETA HRABOVSKÁ,
PSYCHOLOŽKA

Tak se nám to, milí kolegové ve službě u oltáře, krátí; postní doba pomalu, ale jistě plyne směrem k Velikonocům a nám nezbyvá, než abychom se na ně začali pomalu připravovat. Samozřejmě vás nechci podceňovat, bezpochyby jste si vědomi, že celá ta fialová liturgická etapa v předjaří je sama o sobě přípravou na Velikonoce, ale mám teď na mysli i přípravu jaksi teoretickou.

Začneme trochu zešíroka, a to již několikrát zmíněnou dobou postní. Její náplň a náladu se zdá vystihovat již její název a užívání barva. Leč hrubě by se mýlil člověk unáhleně se domnívající, že cílem postu je věřícího řádně potrápít, aby se mu pak lépe a radostněji slavily Velikonoce a prožívala velikonoční radost. Nikoli, vážení pánové.

Utrpení, nebo dieta?

Heslem postní doby není „utrpení“, „nářek“, „sebezápor“, ba ani „dieta“. Hlavním tématem je upřímnost. Totiž pravdivý pohled na sebe sama a na své okolí, na vztahy vůči lidem i vůči Bohu. A také pravdivý pohled na historické události z doby před dvěma desítkami staletí, které jsou stále aktuální a prolamují se do našich životů.

Budeme-li k sobě upřímní, nemůžeme si nepřiznat, že jsme se tu a tam dopustili leccčeho, čeho jsme pak litovali. Nebo jsme za to přinejmenším dostali právem vynadáno. Anebo bychom aspoň rádi, kdyby se to nikdo nedozvěděl, protože by z toho mohl být slušně řečeno průšvih. Jinými slovy – zjišťujeme, že se nám dosud nepodařilo umlčet, otupit a zneškodnit své vlastní svědomí.

Nu dobrá – jsme vinni. Ale co s tím?

Deprese?

Pokud bychom se u tohoto poznání zastavili, dříve či později se k nám přidruží neodbytná společnice moderního člověka – deprese. A to, příznějme si, rozhodně nebylo naším cílem. Mým tedy rozhodně ne.

Vina si žádá zadostiučinění, tak aspoň velí spravedlnost. Výhoda křesťanství je v tom, že na rozdíl od jiných alternativních léčebných metod na bolavé svědomí neza-

metá problémy pod koberec, ale staví je na světlo, aby pak mohly být i ty stinné, temné stránky naší osobnosti prozřány a vina byla zahlazena. To světlo pochopitelně nemá jen tak nějaký obyčejný zdroj; to světlo je oním světlem, o kterém jsme nedávno slyšeli v Janově evangeliu, že přišlo na svět.

Už je vše odpykané?

Jediné, co můžeme udělat se svými vlastními selháními a nedostatky, je, že je předložíme Všemohoucímu Bohu, aby s nimi něco udělal, protože si s nimi sami nevíme rady. Vina může být odpuštěna, hříchy zahlazeny, tresty prominuty – anebo, ještě lépe, je za nás může odpykat někdo jiný. To, co nám připadá v každém jiném případě jako naprostá křivárna – svěst rozbité okno, počmáranou zeď nebo roznesenou pomluvu

Co bychom si měli především zapamatovat, je fakt, že už si to za nás odpykal, ať chceme nebo ne. Na nás teď je, abychom tento fakt přijali, abychom z něho vyvodili důsledky pro sebe samotné.

Je nutné to odříkání?

Budete se divit, ale ano. Žijeme totiž v době, která je přesytna informacemi všeho druhu. Dojmy, poznatky a impulzy na nás dorážejí ze všech stran a všemi možnými smysly. Nejrozumnější cestami nás nutí k tomu, abychom se jimi zabývali, abychom jim věnovali pozornost – aspoň chvíli, právě teď, dokud se neobjeví něco silnějšího.

Postní doba má za cíl právě to, abychom se vyhnuli tomu, co obvykle odvádí naši pozornost. Abychom nechali odpočinout své smysly, svůj rozum a svou duši vůbec. Čím méně nás toho bude rozptylovat, tím lépe se budeme moci soustředit na to, co se chystáme slavit – a co ostatně slavíme každou mši. Proto vážnější fialová barva v liturgii, proto nedělní mše bez zpěvu Gloria, proto oltář bez květin, proto třeba i skromnější jídelníček, nebo i půst na Popelčíní středu a Velký pátek – to všechno proto, abychom náhlé „prázdnost“ využili k posílení intenzivního vztahu k Bohu.

Když s Kristem, tak na kříž

Ještě jedna věc je pro postní dobu důležitá a neměla by být opomenuta. To, co budeme o Velikonocích slavít, co si budeme připomínat a co budeme prožívat, není obraz, podobenství, pěkný symbol, ale tvrdá realita. Jediná cesta ke spáse, o níž víme, je skrze Krista a s Kristem. A jediná cesta, o níž víme, že po ní Kristus prošel ke vzkříšení a slávě, je cesta křížová. Postní doba je pro nás příležitost, kdy se k němu můžeme připojit.

Šťastnou cestu, pánové – Golgotou to nekončí!

otec Zdeněk Drška

S laskavým svolením autora znovu otiskujeme text z roku 2007.

na někoho jiného – je v důsledku jediným možným řešením.

Tím, co budeme slavít o Velikonocích a k čemu nás směřuje celá postní doba, je fakt, že naše tresty už si za nás odpykal někdo jiný. Ten někdo byl navíc zcela nevinný a jediný spravedlivý. Ten někdo byl Syn Boží.

Foto: Yakobchuk Olena, Emanuele Capoferrri - Adobe stock